

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády je vykonávacím predpisom k zákonu č. 322/2025 Z. z. o financovaní škôl a školských zariadení, ktorým sa ruší aktuálne nariadenie vlády č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že právna úprava financovania škôl v nadväznosti na zavedenie inštitútu verejného poskytovateľa výchovy a vzdelávania nadobudne účinnosť až od 1. septembra 2028, podmienky úpravy normatívneho príspevku podľa § 14 ods. 13 zákona o financovaní škôl a školských zariadení a poskytovania príspevku na špecifiká za plnenie záväzkov z dohody o verejnej službe budú predmetom úpravy nariadenia vlády až v rámci jeho neskorších novelizácií.

Návrh nariadenia vlády upravuje podrobnosti normatívneho financovania, spôsobu určovania normatívov, normatívnych príspevkov, úpravy normatívneho príspevku na základe dohodovacieho konania, určovania garantovaného minima a postup a podrobnosti financovania záujmového vzdelávania prostredníctvom vzdelávacích poukazov.

Jeho cieľom je aj zlepšenie prehľadnosti a zrozumiteľnosti na účely aplikačnej praxe.

Nariadenie vlády reaguje na

- zmeny financovania nastavené v novom zákone o financovaní škôl a školských zariadení,
- zistenia Revízie výdavkov na základné a stredné školy, ktorú realizoval Inštitút vzdelávacej politiky a Útvar hodnoty za peniaze a na opatrenia odporúčané v záverečnej správe z revízie v oblasti normatívneho financovania škôl a určovania normatívov,
- potrebu zmierňovania negatívnych finančných dopadov na rozpočty škôl v dôsledku zmien vyplývajúcich z nového zákona o financovaní,
- potrebu efektívnejšieho využívania normatívnych finančných prostriedkov,
- potrebu objektívnejšieho zohľadnenia rozdielnej finančnej náročnosti výchovy a vzdelávania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach,
- potrebu reálnejšieho zohľadňovania finančnej nákladovosti jednotlivých výkonov odbornej činnosti,
- na požiadavky, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe.

V návrhu nariadenia vlády sa oproti súčasnému nariadeniu vlády navrhuje najmä:

1. Osobitná úprava na určovanie normatívov pre materské školy, základné školy a stredné školy, vrátane škôl pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „špeciálne školy“).
 - Normatív na dieťa materskej školy sa bude zvyšovať o veľkostný príspevok v prípade, ak súčet počtu detí s poldennou výchovou a vzdelávaním aj celodennou

výchovou a vzdelávaním v materských školách **všetkých zriaďovateľov na území obce je menší ako 25.**

- Nový normatív na dieťa materskej školy do 3 rokov veku, ktorý bude zohľadňovať vyššiu finančnú nákladovosť výchovy a vzdelávania takéhoto dieťaťa a navrhuje sa vo výške 140 %.
 - Nový normatív na dieťa materskej školy pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len špeciálna materská škola) v povinnom predprimárnom vzdelávaní, ktoré je individuálne vzdelávané zo zdravotných dôvodov, sa navrhuje vo výške 30 %.
 - Nový normatív na dieťa špeciálnej materskej školy v povinnom predprimárnom vzdelávaní individuálne vzdelávané na žiadosť zákonného zástupcu, oslobodené od povinnosti dochádzať do školy zo zdravotných dôvodov, alebo ktoré plní povinné predprimárne vzdelávané osobitným spôsobom, sa navrhuje vo výške 10 %.
 - Normatív na dieťa materskej školy v povinnom predprimárnom vzdelávaní, ktoré je individuálne vzdelávané zo zdravotných dôvodov, sa navrhuje zvýšiť na 30 %, aby reálnejšie zohľadňoval náklady na výchovu a vzdelávanie týchto detí.
 - Normatív na dieťa materskej školy s autizmom alebo s inou pervazívnou poruchou, hluchoslepé alebo s viacnásobným postihnutím sa navrhuje zvýšiť na 300%, aby zohľadňoval vyššiu finančnú nákladovosť výchovy a vzdelávania takéhoto dieťaťa.
 - Normatív na dieťa materskej školy, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, sa navrhuje zvýšiť na 130 %.
 - Normatív na dieťa špeciálnej materskej školy, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, sa navrhuje zvýšiť na 120 %.
 - Normatív na žiaka základnej školy sa zvýši o veľkostný príspevok v prípade, ak súčet počtu žiakov s príslušným vyučovacím jazykom v dennej forme štúdia v základných školách **všetkých zriaďovateľov na území obce je menší ako 250.**
 - Normatív na žiaka základnej školy, ktorý sa učí jazyk národnostnej menšiny sa navrhuje zvýšiť na 105 %.
 - Normatív na žiaka základnej školy s iným vyučovacím jazykom ako slovenským jazykom sa navrhuje zvýšiť na 114 %.
 - Normatív na žiaka základnej školy a žiaka strednej školy vrátane špeciálnej školy, individuálne vzdelávaného zo zdravotných dôvodov, sa navrhuje zvýšiť na 40 %, aby reálnejšie zohľadňoval náklady na výchovu a vzdelávanie týchto detí.
2. Úprava postupu pri výpočte normatívoov pre školské internáty. Pri výpočte normatívu pre školské internáty sa bude postupovať rovnako, ako pri výpočte normatívu pre iné školské výchovno-vzdelávacie zariadenia (centrá voľného času a školské kluby detí).
3. Úprava postupu pri dohodovacom konaní v nadväznosti na možnosť ministerstva, podmieniť pridelenie a poskytnutie finančných prostriedkov zriaďovateľovi na základne dohodovacieho konania predložením plánu rozvoja školy, optimalizácie alebo racionalizácie výchovno-vzdelávacieho procesu ako súčasť žiadosti o dohodovacie konanie.

4. Príloha č. 3 – Kategórie škôl s jednotným normatívom na teplo a koeficienty tepelnej náročnosti. Na základe aktualizovaných údajov o dennostupňoch sa znižuje počet teplotných pásiem na účely určovania normatívu na teplo na šesť teplotných pásiem.
5. Príloha č. 4, časť B – Koeficienty kvalifikačnej štruktúry pedagogických zamestnancov školy podľa zaradenia pedagogického zamestnanca do platovej triedy pracovnej triedy, dĺžky praxe a výšky príplatku za profesijný rozvoj. Úprava koeficientov bola zrealizovaná v súlade s valorizáciou miezd a platov pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení od 1. septembra 2025 a od 1. januára 2026.
6. Príloha č 8 – Skupiny žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním v iných ako triedach stredných škôl pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Skupina 1 sa rozširuje o žiaka s poruchou správania a skupina 2 sa rozširuje o žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou.
7. Príloha č. 9 – Hodnoty zvýšených koeficientov pre základné školy v obci s počtom žiakov do 250. Znižujú sa hodnoty zvýšených koeficientov, pričom najvyššia hodnota je vo výške 1,42 pre základné školy v obci s počtom žiakov do 150.
8. Príloha č. 10 – Hodnoty koeficientov k výkonom odbornej činnosti pre zariadenia poradenstva a prevencie. Na základe požiadaviek z aplikačnej praxe sa upravujú koeficienty pre jednotlivé výkony zariadení poradenstva a prevencie tak, aby reálnejšie zohľadňovali finančnú nákladovosť jednotlivých výkonov odbornej činnosti.

Navrhovanými úpravami sa má zabezpečiť optimalizácia a racionalizácia siete škôl, efektívnejšie využívanie normatívnych finančných prostriedkov, objektívnejšie zohľadnenie rozdielnej mzdovej a prevádzkovej náročnosti výchovy a vzdelávania detí a žiakov v príslušných školách, zjednotenie postupu financovania školských výchovno-vzdelávacích zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálneho úradu školskej správy, reálnejšie zohľadnenie finančnej nákladovosti jednotlivých výkonov odbornej činnosti v zariadeniach poradenstva a prevencie a zmiernenie negatívnych finančných dopadov zmien v zákone o financovaní na rozpočty škôl.

Návrh nariadenia nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Návrh je v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a s právom Európskej únie.

Návrh nariadenia vlády nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.